

ΡΙΠΕΣ

Ήρωες...

ΑΓΩΓΗ του πολίτη - του αυριανού - στο «μεγάλο σχολείο» του τζόγου και του εύκολου πλουτισμού.

ΑΓΩΓΗ με αναγωγή σε «πρότυπο» ακόμη και των απατεώνων - «Σοσκωτά» ή όποιος ποτάρει σ' αυτόν, κερδίζει.

ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ, σε σμίκρυνση, του «παιχνιδιού» των «μεγάλων», που συναγωνίζονται να τα αρπάξουν σε βάρος των αφελών και αδών.

ΑΥΤΟ το «σχολείο» λειτουργεί χωρίς άδεια και χωρίς εποπτεία και προπονεί, εξ απαλών ονύχων, τους αυριανούς «αυτοδημιουργήτους» ατσίδες, τους πρωτοπόρους ευρεσιτέχνες της «μπάζας» και της «οικονομισιάς».

ΟΙ ΕΠΙΤΗΔΕΙΟΙ δάσκαλοι φυτρώνουν σαν τα μανιτάρια, παίζοντας με «χαρτιά» - επιταγές, μετοχές, δεσμίδες τούθλων - και παρατράπεζες, που αποφέρουν, χωρίς κόπο, χρήματα και δόξα, ευμάρεια και κοινωνική καταξίωση.

ΚΑΙ δύσκολα εντοπίζονται, δυσκολότερα αποκαλύπτονται, σπάνια λογοδοτούν.

ΣΤΗΝ τελευταία περίπτωση, έχουν έτοιμο άλλοθι:

«ΠΩΣ θα υπήρχαμε, αν δεν υπήρχαν οι άλλοι;».

«ΠΩΣ θα βγάγαμε χρήματα, αν από τα δικά μας δεν έσπευδαν κάποιοι να επωφεληθούν;».

ΠΟΙΟΣ δίνει την πρέπουσα σημασία σ' αυτή τη διαβρωτική «αγωγή», που εθίζει μικρούς και μεγάλους σε λογίων λογίων μιμήσεις και απομιμήσεις αντικοινωνικής συμπεριφοράς και δραστηριότητας;

«**ΕΥΕΡΓΕΤΙΚΗ** βροχή» τοκογλύφων, πλαστογράφων, νονών, απατεώνων, σε μια χώρα όπου όλα ευτελίζονται, όλα μπορούν να πουληθούν και να αγοραστούν, αρκεί το «παιχνίδι» να πιάσει «το σφυγμό της αγοράς».

ΑΞΙΕΣ; Μα, τι σημαίνουν αν δεν μπορούν να εισαχθούν και να πολλαπλασιαστούν στο χρηματιστήριο του κερδοφόρου τζόγου;

ΛΙΓΟ ακόμη, και όταν θα ρωτάμε τα παιδιά, «ποιός είναι ο ήρωας;», θα παίρνουμε την απάντηση: «ο... Τάμπι». Όπως άλλοτε ο Ντάμπο, το χοντρό ελεφαντάκι, ή ο ναύτης ποπάι.

ΝΑ ΜΗ γελάμε και να μη το παίρνουμε ξόφਾਲτα. Γιατί, αν τις προάλλες τα παιδιά «τρυπούσαν» τα χέρια τους με μολύβι-σύριγγα, και σήμερα καταχαίρονται με το παιχνίδι που πλασάρεται με την οικεία από την τηλεόραση φάτσα του απατεώνα, ποιος θα τα εμποδίσει αύριο να αποδεχθούν στην πραγματικότητα αυτό που τόσο «πλάκα» έχει σαν απομίμηση;

ΜΗΠΩΣ έχουμε άλλη αγωγή, άλλους θεσμούς, άλλα θεμέλια να πατήσουμε; Ποια;

ΤΟΥ Δ. ΧΑΝΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Ώρα εκσυγχρονισμού

*Σύγχρονη κοινωνική εκπροσώπηση
δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς ένα
ριζικό εκδημοκρατισμό των
κομμάτων του προοδευτικού χώρου*

ΔΕΝ πιστεύω κανένα, δεν νιώθω να εκπροσωπούμαι, δεν αναγνωρίζω τον εαυτό μου σε κανένα πολιτικό σχηματισμό...». Αυτά είναι κάτι παραπάνω από τη συνήθη γκρίνια των πολιτών προς τους πολιτικούς. Η κρίση εκπροσώπησης, η κρίση εμπιστοσύνης προς την πολιτική και τις δυνατότητές της είναι παρούσα σ' όλες τις εκφράσεις της κοινωνικής καθημερινότητας. Ταυτόχρονα, η λέξη της ημέρας είναι ο εκσυγχρονισμός των κομμάτων, οι εκσυγχρονιστές, κ.λπ.

Ασφαλώς, κάθε εποχή έχει στον αφρό της ένα λεξιλόγιο, μια μόδα, έχει εφήμερα και φευγάλα στοιχεία... Έχει τη δική της «αρχή». Όμως εδώ, υπάρχει κάτι πολύ βαθύτερο. Η υπέρβαση αυτής της κρίσης πολιτικής εκπροσώπησης, η νέα και αυθεντική αντιστοίχιση των πολιτικών δυνάμεων με τις κοινωνικές, απαιτεί έναν ουσιαστικό μετασχηματισμό, ένα ριζικό εκσυγχρονισμό των πολιτικών κομμάτων. Ειδικά των αριστερών και προοδευτικών.

Ο εκσυγχρονισμός της Αριστεράς δεν είναι καμιά πολυτέλεια, καμιά ελιτιστική απαίτηση κάποιων μοντέρνων ή μεταμοντέρνων ανανεωτικών, αλλά αποτελεί βαθύτερη ανάγκη του κόσμου της εργασίας να αντιπροσωπευθεί σε μια ριζικά νέα πραγματικότητα, να βρει έναν νέο τρόπο ένταξης και συμμετοχής στην πολιτική, να συγκροτηθεί εκ νέου ως ιστορικό υποκείμενο.

την παραδοσιακή λειτουργία των κομμάτων της μεσιτείας, της διαμεσολάβησης, έξω από ένα εκλογικευμένο ορθολογικό πρόγραμμα. Αυτό δεν σημαίνει απόσπαση των κομμάτων από το άμεσο και το καθημερινό, δεν

σημαίνει αποξένωση των κομμάτων από τον κόσμο των εργαζομένων. Το εντέλως αντίθετο απαιτείται. Το τονίζουμε αυτό, γιατί αναπαράγονται απόψεις για τον εκσυγχρονισμό ελιτιστικές, ακαδημαϊκές ή καθαρά τεχνοκρατικές.

Όρος και προϋπόθεση για ένα ριζικό εκσυγχρονισμό των προοδευτικών κομμάτων είναι η λαϊκότητά του. Δεν υπήρξε, ούτε θα υπάρξει ποτέ μια πραγματική τομή, ένα ριζοσπαστικό σχέδιο, μια δομική ανατροπή, μια μεγάλη μεταρρύθμιση χωρίς ένα μεγάλο λαϊκό ρεύμα, χωρίς συμμετοχή, εμπνευση, θυσία, συγκρούσεις, χωρίς ιστορικές αναφορές και παραδόσεις, χωρίς ένα νέο εγκόσμιο «μύθο» που θα είναι ξένος με τις ιδεολογικές χιμαιρές και το ηγετικό παραμύθισμα, αλλά θα συμπυκνώνει την αλήθεια της νέας εποχής, τα πάθη, τα αισθήματα, τις ελπίδες και τις ουτοπίες της. Οποιοδήποτε εκσυγχρονιστικό εγχείρημα είτε στα κόμματα της Αριστεράς είτε στην κοινωνία αγνοήσει αυτή τη λογική, νομίζω ότι είναι από χέρι χαμένο. Το τονίζω αυτό, γιατί δεν πρέπει π.χ. η κριτική του λαϊκισμού ή της «χαρισματικής» λειτουργίας του ηγεμόνα που σημαδεύει το ΠΑΣΟΚ να οδηγήσει στην υπέρβαση της λαϊκότητας ή της αξίας ενός εμπνευσμένου ηγετικού ρόλου ή σε τεχνοκρατικές - δεξιοδοτικές

εκδοχές του εκσυγχρονισμού. Θα έλεγα μάλιστα, ότι το ΠΑΣΟΚ του '81, με το πάθος και τις ψευδαισθήσεις του, με το δυναμικό λαϊκό του ρεύμα, είχε αντικειμενικά - αν έλειπαν οι εγγενείς του αδυναμίες που έφεραν στη συνέχεια τα αδιέξοδα - μεγαλύτερες εκσυγχρονιστικές μεταρρυθμιστικές δυνατότητες από ένα τεχνοκρατικό σοσιαλδημοκρατικό κόμμα. Ιδιαίτερα στην ελληνική πραγματικότητα με τη συγκεκριμένη κοινωνική της δομή και την πολιτική της ιστορία.

Ανάλογες σχέψεις και παρατηρήσεις και μάλιστα πιο έντονες, μπορεί και να κάνει κανείς για το ανανεωτικό εγχείρημα στα πλαίσια της κομμουνιστογενούς Αριστεράς, για τον εκσυγχρονισμό στην Αριστερά του Συνασπισμού.

Κοινωνική εκπροσώπηση δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς ένα ριζικό εκσυγχρονισμό του προγράμματος και των ιδεών των πολιτικών δυνάμεων.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗΣ

Δεν μπορεί να εκπροσωπηθούν αυθεντικά οι εργάτες ή οι αγρότες ή οι μεσαίοι επιχειρηματίες από προγράμματα που τελούν στην αναπαραγωγή κρατικοκρατικών γραφειοκρατικών μοντέλων τύπου «υπαρξοκρατισμού». Ακόμα κι αν αυτά παρουσιάζονται ως προγράμματα υψηλής κρατικής προστασίας και κοινωνικής ασφάλειας, ακόμα κι αν διαθέτουν και τώρα κάποιο κοινωνικό ακροατήριο.

Οι εργάτες π.χ. μιας προβληματικής επιχείρησης μπορεί προσοφινά να ακούν ευχάριστα μια πολιτική να τους υπόσχεται νέα δασμολογικά τείχη προστασίας, ασφάλεια εκτός αγοράς και ανταγωνισμού, διαρκή κρατική επιδότηση, άνευ όρων δανειοδότηση, μπορεί να ικανοποιείται στιγμιαία ένα αμυντικό

τους αντανάκλαστικό, αλλά δεν αντιπροσωπεύονται απ' αυτή την πολιτική τα συμφέροντά τους και τα συμφέροντα της τάξης τους. Άλλωστε, αυτή η πολιτική δεν μπορεί να σταθεί ούτε για λίγο πλέον στη σύγχρονη πραγματικότητα. Ασφαλώς, δεν πρέπει το πρόγραμμα προοδευτικού εκσυγχρονισμού της Αριστεράς να αγνοήσει το αμυντικό αυτό αντανάκλαστικό, που μπορεί να σημαίνει και αντίσταση στον εκσυγχρονισμό. Δεν πρέπει ασφαλώς να προσαρμοστεί σ' αυτό, αλλά ούτε να το αγνοήσει.

Ο εκσυγχρονισμός των αριστερών κομμάτων πρέπει να υπολογίζει ότι υπάρχουν διαφορετικές ταχύτητες ως προς αυτόν. Υπάρχουν εμπροσθοφυλάκες και οπισθοφυλάκες, υπάρχουν ζώνες αναρχοιστικές - καθυστερημένες με ερείσματα στην ιστορία και σε τμήματα της κοινωνίας.

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΙΔΕΕΣ ΚΑΙ ΔΟΜΕΣ

Το ζήτημα στο ΠΑΣΟΚ και στον ΣΥΝ, σε κάθε μεγάλο σχηματισμό, δεν είναι η διεκδίκηση μιας εκσυγχρονιστικής «καθαρότητας» και η τεχνητή εκτόπιση των πιο οπισθοδρομικών τάσεων, αλλά η ηγεμονία σύγχρονων ιδεών, δομών και πρακτικών.

Ένα μεγάλο πλειοψηφικό ρεύμα αναπόφευκτα θα έχει και στοιχεία μιας πολυσυλλεκτικής διάχυσης, αλλά αυτό δεν είναι πρόβλημα αν κυριαρχείται από ένα μπλοκ δυνάμεων με συγκρότηση και σύγχρονη προγραμματική συνοχή.

Σύγχρονη κοινωνική εκπροσώπηση λοιπόν, δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς ένα ριζικό εκδημοκρατισμό των κομμάτων του προοδευτικού χώρου. Αυτό απαιτεί υπέρβαση και των παραδοσιακών υπεροργανωτικών μοντέλων που σημαδεύουν την κομμουνιστική Αριστερά και των αρχηγικών που σημαδεύουν τα λαϊκίστικα κεντροαριστερά και σοσιαλιστικά κόμματα.

Σημείωση των «ΝΕΑ»: Ο Μίμης Ανδρουλάκης είναι βουλευτής του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου.

Αύριο: Το δεύτερο άρθρο του κ. Μίμη Ανδρουλάκη με τίτλο «Προοδευτική σύγκλιση».

ΤΑ ΝΕΑ

ΙΔΡΥΤΗΣ: ΔΗΜ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
ΕΚΔΟΤΗΣ: ΧΡ. Δ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Α.Β. ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Β.ΓΡ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΕΣ: Ν.Α. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
Κ.Γ. ΡΕΣΒΑΝΗΣ
ΗΛ.Κ. ΜΑΤΣΙΚΑΣ

ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 32.50.611-13, 32.50.810-19
32.30.221-23 & 32.37.283-86
ΤΕΛΕΞ: 215904, 210608, 214356 FAX: 3228797

Χρ. Λαδά 3 Τ.Δ. 102 37